

Policy för att motverka muta och bestickning

Mutor och bestickning

All verksamhet i kommunen skall präglas av en hög etik. Vi måste därför i vårt umgänge med leverantörer, kunder (brukare etc) och omvärlden i övrigt iakttaga stor försiktighet om vi i kontakt- eller relationsfrämjande syfte erbjuder förmåner av olika slag. Om förmånen är sådan att den bedöms som otillbörlig kan det betyda att mottagaren gör sig skyldig till mutbrott och givaren till bestickning.

Både muta och bestickning är brottsbalksbrott. Om mutbrott begås av personal som är anställd inom kommunen eller hos bolag som ägs av kommunen faller brottet under allmänt åtal. Om bestickningen riktar sig mot en anställd i kommunen eller kommunens bolag faller även det brottet under allmänt åtal.

Den som fälls för mutbrott kan dömas till fängelse i högst 2 år. Bedöms brottet som grovt är påföljden fängelse i lägst 6 månader och högst 6 år. Den anställda kommer dessutom att skiljas från sin anställning och ställas till svars skadeståndsmässigt.

Tillbörliga förmåner

Som exempel på tillbörliga förmåner kan nämnas

- arbetsmåltider av vardagligt slag
- tårta till arbetsplatsen från tacksam anhörig
- uppvaktningar på jämna födelsedagar och andra personliga bemarkelsedagar under förutsättning att de är måttfulla med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet
- prydnadsföremål som saknar nämnvärt marknadsvärde och jämförliga minnesgåvor till gäster vid t.ex företagsbesök el dyl.

Ett mottagande eller erbjudande av någon av de ovan nämnda förmånerna innebär normalt sett att det inte är fråga om muta eller bestickning. När det gäller värdet på gåvor kan man utgå från att enklare gåvor mellan 200-300 kronors värde är tillåtna att ta emot. Värdet på gåvan ska bedömas efter vad den kostar på öppna marknaden.

Man bör vara försiktig med måltider som inte har omedelbar anknytning till arbetet, t ex julluncher. Är make/maka/sambo medbjuden ökar risken att förmånen ska anses otillbörlig och därmed komma att bedömas som muta. Detta gäller också för erbjudanden om teaterbesök, idrottsevenemang och liknande.

Otillbörliga förmåner

Som exempel på otillbörliga förmåner som under inga omständigheter får accepteras eller bjudas kan nämnas

- penninggåvor i kontanter eller i annan form, t ex värdepapper
- penninglån
- fast egendom eller inventarier, t ex från tacksam anhörig/vårdtagare
- borgensåtaganden eller skuldtäckning
- eftergifter av köpeskillning eller fordran, amortering eller ränta
- inköpsrabatter, provisions- eller bonusarrangemang
- sidoleveranser av varor eller tjänster från leverantör, t ex hantverkstjänster
- anlåtande av kommunens leverantörer för privata angelägenheter till icke marknadsmässiga priser
- förfogande över fordon, båt eller fritidsbostad för privat bruk
- helt eller delvis betalda nöjesresor eller semestervistelser

Externa erbjudanden

När det gäller studieresor, mässbesök och liknande som arrangeras av externa kontakter ska inbjudan vidarebefordras till sektorschef (motsvarande) för avgörande om det är ett seriöst program och om besöket/resan är till nytta för verksamheten. Ett deltagande ska till alla delar betalas av kommunen. Beslut om deltagande fattas av sektorschef (motsvarande).

Godkännande från chef

Anställd som erbjuds tjänster, gåvor eller andra förmåner ska kontakta sektorschef (motsvarande), för eventuellt godkännande. Huvudregeln är att inte acceptera erbjudanden av detta slag. Eventuella undantag ska motiveras, dokumenteras och beslutas av sektorschef (motsvarande).

Checklista

Om du erbjuds en förmån, fråga dig själv:

- Är det lagligt?
- Skulle jag vilja att detta granskades?
- Varför får jag den här gåvan, vad är syftet?
- Finns det någon koppling mellan förmånen och min tjänsteutövning?
- Riskerar jag att bli beroende gentemot en viss person eller leverantör?

Betrakta varje förmån som du är det minsta tveksam till som otillåten!